

Tarjous digitalisaatio-ohjelman ja datastrategian toteutuksen tuesta

25.11.2021

Asiakas

Helsingin kaupunki

Kaupunginkanslia

Strategiaosasto, Digitalisaatioyksikkö, Data ja analytiikkatiimi

PL 5500, 00099 Helsingin kaupunki

Y-tunnus 0201256-6

Toimittaja

Forum Virium Helsinki Oy

Unioninkatu 24

00170 HELSINKI

Y-tunnus 2170029-2

Työn sisältö

Forum Virium Helsinki on yhdessä Helsingin kaupungin Digitalisaatioyksikön edustajien kanssa tehnyt oheisen toimintasuunnitelman yhtiön tarjoamasta tuesta digitalisaatio-ohjelman ja datastrategian toteutukseen vuonna 2022. Työ jakautuu kahteen erilliseen kokonaisuuteen, jossa toinen tarjoaa toimialoille digitaalisen pilotointiympäristön eli Urban Data Space -tietoaltaan ja toinen keskittyy jalkauttamaan ja jatkokehittämään Vesiliikenteen MaaS-rajapinnan käyttöä ja tukemaan Kaupunginkanslian API-ekosysteemin selvitystyötä.

1. Urban Data Space -tietoallas

Tausta	Ajantasaisen datan saatavuuden, laadun ja tietokuvausten parantaminen tiedolla johtamisen ja digitaalisen kaksosen palveluissa erityisesti Helsingin datastrategian Luku 6. Tavoitearkkitehtuuri mukaisesti
Tavoitteet	Datakyvykkyyden kehittäminen, Urban Data Space -alustakonseptin maturiteetin kehittäminen, parhaiden käytäntöjen määrittely ja viestintä
Strategiateemat	<ol style="list-style-type: none">1) Datavetoinen kaupunki: Johtaminen, päätöksenteko ja palvelukehitys datan avulla2) Digitaalinen kaksonen: Helsinki tuottaa, hyödyntää ja jakaa maailman parasta avointa dataa3) Kaupunki hyödyntää alustatalouden mahdollisuuksia, palvelut tuotetaan

	ekosysteemin avulla
Toimenpiteet	Tekniset kokeilut ekosysteemikumppanien kanssa, datan avaamisessa yhteiskehittäminen toimialojen kanssa, parhaat käytännöt tukena tuoteportfoliojohtamiselle

Forum Virium Helsinki käy yhdessä toimialojen sekä konserniyhtiöiden (erityisesti Helen) kanssa vuoropuhelua ja valikoi tiedolla johtamisen datakokeiluja toteutettavaksi FVHn Urban Data Space -alustalla.

Pilottikohteiksi valitaan nopeasti toteuttavia pieniä osakokonaisuuksia, jotka todentavat alustan mahdollisuuksia mutta eivät rakenna valmista järjestelmää tai ylläpidettävää kokonaisuutta. Pilotin päätteeksi suunnitellaan tarvittaessa polku toteutuksen viemiseksi tuotantoon kaupunkiyhteisenä palveluna, mahdollisesti Digitaalisen Perustan kapasiteettipalveluja hyödyntäen.

Kokeilujen kautta vahvistuneet parhaat käytännöt tukevat data-, toiminto- ja kokonaisarkkitehtuurityötä ja tätä kautta tuoteportfolion kehittämistä. Projekti luo kokeilujen kautta ymmärrystä tiedon jakamisen käytännöistä toimialojen asiantuntijoille. Urban Data Space -kehitys on tiiviissä yhteydessä hankkeisiin (mm. FinEst Twins) ja tukee näin kaupungin kansainvälistä yhteistyötä esim. OASCin ja OGC:n sekä tärkeimpien kumppanikaupunkien kanssa.

2. Vesiliikenteen MaaS

Tausta	Dynaamisempi, asiakastarvelähtöinen ja operaattoririippumaton vesiliikenteen lipunmyynti, merellisten toimijoiden liiketoiminnallisten edellytysten tukeminen, merellisten kohteiden saavutettavuuden parantaminen digitalisaation ja API-kehityksen keinoin
Tavoitteet	Lipunmyyntirajapintojen avaaminen, MaaS-kelpoisen liikennöinti- ja lippudatan määrittely ja toteutuksen tukeminen, API-pohjaisen yrittäjäekosysteemin rakentumisen fasilitointi
Strategiateemat	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kaupunki hyödyntää alustatalouden mahdollisuuksia, palvelut tuotetaan ekosysteemin avulla 2) Datavetoinen kaupunki: Johtaminen, päätöksenteko ja palvelukehitys datan avulla 3) Matkailijat löytävät helpommin kaupungin palvelut, myös virtuaalisesti

Toimenpiteet	Ostopalveluna rajapinnan tekninen ylläpito, käyttöönoton tuki sekä projektoitu jatkokehitys, rajapintaratkaisua hyödyntävän toimijaekosysteemin fasilitointi
--------------	--

Vesiliikenteen MaaS -hankkeen keskiössä on lipunmyyntirajapinta Helsingin vesireittiliikenteen lipputuotteiden operaattoriin riippumattomaan jälleenmyyntiin. Innovaatorahaston rahoittamassa hankkeessa vuonna 2021 tuotettu Maritime MaaS -rajapinta mahdollistaa lippujen jälleenmyynnin ja avaa siten myös mahdollisuuden liikennöitsijöiden väliseen ristiinmyyntiin, useiden palveluntarjoajien matkaketjuihin sekä vesiliikenteen lipputuotteita sisältäviin palvelupaketteihin.

Liikennöintikaudella 2021 rajapintaan toi lipputuotteitaan kaksi kilpailutukset voittanutta liikennöitsijää, ja lippuja rajapinnan kautta otti palveluunsa myyntiin yksi maas-toimija sekä jälleenmyyjä. Hankkeen rajapintoihin, liikennöinti- ja lippudataan liittyviä havaintoja hyödynnettiin kaupungin ja Metsähallituksen vesireittiliikenteen kilpailutuksissa.

Vuoden 2022 tavoitteena on varmistaa toiminnan jatkuvuus, kehittää rajapintaa edelleen ja saada lisää rajapinnasta hyötyviä merellisiä toimijoita tunnistamaan rajapinnan mahdollisuudet sekä innovoimaan sen pohjalta hankekauden yli kurottavaa liiketoimintaa osana merellistä ekosysteemiä.

Hanke linkittyy vahvasti kaupungin API-kehitykseen, ja tukee kaupungin API-ekosysteemin selvitystyön tekemistä keväällä 2022.

Esitettävällä rahoitusosuudella varmistetaan ostopalveluna kauden 2022 rajapinnan tekninen ylläpito ja siten ekosysteemikeskustelun kannalta keskeinen eheä lipunmyyntikausi 2022, rajapinnan käyttöönoton tuki rajapinnan käyttäjiksi liittyville uusille toimijoille sekä osa rajapinnan tiekartan mukaisesta jatkokehityksestä. Rahoitusosuudesta katetaan lisäksi Forum Virium Helsingin projektipäällikön palkka.

Kauden 2022 kokemusten pohjalta käynnistetään neuvottelut rajapinnan liiketoimintaekosysteemin toimijarooleista ja osapuolten, ml. kaupungin halukkuudesta sitoutua rajapinnan ylläpitoon ja kehitykseen jatkossa.

Forum Virium Helsingin johtoryhmän jäsenet tukevat työpanoksellaan em. toteutuksia ja ohjaavat työtä.

Raportointi

Forum Virium Helsinki raportoi kaupungin yhteyshenkilöille toimintasuunnitelman toteutumisesta puolivuositain ja etenemistä seurataan myös noin kuukausittain järjestettävissä tapaamisissa.

Forum Virium Helsinki järjestää vuoden 2022 toisella puoliskolla erillisen viestintätapahtuman (ns. Open Forum), jossa viestitään em. toimenpiteiden etenemisestä ja tuloksista.

Hinta ja laskutus

Kokonaisuuden hinta ajalla 1.1.2022-31.12.2022 on 350.000 EUR (sisältää 100.000 EUR lisäoption), ja jakautuu seuraavasti

Henkilöstökulut, josta...	220.000
- ohjelmajohtajat	50.000
- Vesiliikenteen MaaS projektipäällikkö	85.000
- Tekninen asiantuntija	25.000
- <i>Tekninen asiantuntija (lisäoptio)</i>	<i>60.000</i>
Muut kulut	130.000
- Urban Data Space -datapilotit	40.000
- <i>Urban Data Space -datapilotit (lisäoptio)</i>	<i>40.000</i>
- Vesiliikenteen MaaS, ostopalvelut	50.000
TOTAL	350.000
OPTIO: Tiedolla johtamisen, datakatalogin ja tiedon semanttisen yhteentoimivuuden kokeilut yhdessä toimialojen kanssa, 25.000 per toimiala. Tilataan ja sovitaan erikseen toimintamenojen salliessa.	, josta 100.000

Laskutus toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Summa laskutetaan kahdessa erässä (kesäkuussa ja joulukuussa) vuoden 2022 aikana.